

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ «СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ»

гр. КРЪН, ул. «Осми март» №2

GSM: 0877179255; e-mail: oukran@abv.bg

Утвърждавам:

/Аксиния Гератлиева/

Директор на ОУ „Св. Климент Охридски”

Планът е приет на заседание на Педагогическия съвет – Протокол №1/27.09.2022 год.,
утвърден е със заповед № 17/30.09.2021г. на директора на ОУ „Св. Климент Охридски“

УЧИЛИЩЕН ПЛАН

ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ

НА ГРАМОТНОСТТА ЗА УЧЕБНАТА 2022/2023 г. В

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА НАЦИОНАЛНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ НА ГРАМОТНОСТТА

ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ:

Настоящият план е изготвен от членовете на комисията за повишаване грамотността и развиване творческите заложби на учениците. Резултатите от изпълнението му се отчитат в края на първия учебен срок и края на учебната година.

Грамотността е основен фактор за личен и обществен просперитет. Тя е от решаващо значение за способността на човека да се развива каго личност, да се учи през целия живот.

Националната стратегия се гради на един основен извод- ключът за повишаване на грамотността е **четенето**. Колкото повече учениците четата за удоволствие, толкова по-високи са техните постижения в училище, толкова по-успешно изявяват и реализират своя потенциал и таланти.

ЦЕЛИ НА ДЕЙНОСТИТЕ КЪМ СТРАТЕГИЯТА:

1. Повишаване на интереса към четенето и на мотивацията за усъвършенстване на писмения и устен изказ на учениците.
2. Създаване на благоприятна среда за насърчаване на четенето и повишаване грамотността на учениците.
3. Организиране и провеждане на различни инициативи на училищно ниво, свързани с популяризиране на ползите от повишаването на грамотността.
4. Стимулиране на ограмотвяването чрез индивидуална работа с учениците.
5. Индивидуализация и диференциация в обучението по български език и литература.
6. Търсене на иновативни пътища за осъвременяване на образователния процес чрез интегриране с помощта на информационните технологии.
7. Осъществяване на приемственост между началния и прогимназиалния етап на образованието.
8. Приобщаване на семейството към целите на училищното обучение.
9. Приобщаване на все по-голям брой ученици към четенето и насърчаване на тяхното активно участие в този процес.
10. Развиване на творческите заложби на учениците.
11. Формиране и развиване на естетическо отношение към заобикалящата ни среда.

ЗАДАЧИ:

1. Провеждане на инициатива за създаване на библиотека в класната стая.
2. Организиране и провеждане на Национална седмична на книгата.
3. Партньорство с читалищната библиотека за насърчаване на четенето.
4. Популяризиране на четенето на художествена, научно-популярна и научна литература чрез използването на училищната библиотека и участието в различни извънкласни дейности, посветени на четенето.
5. Осигуряване на учениците на бърз и лесен достъп до книгите чрез библиотечния фонд на училището.
6. Организиране на дарителски кампании сред ученици, учители и родители за обогатяване на училищния библиотечен фонд.
7. Привличане на повече ученици за участие в състезания и конкурси на училищно, общинско, областно и национално ниво.

ДЕЙНОСТИ:

Наименование на дейността	Очаквани резултати	Срок изпълнение	Отговорник
1.Обновяване на къла за четене в класните стаи – “Класна библиотека”.	Насърчаване на интереса към четене на разнообразна литература.	постоянен	Началните учители
2. Среща с книгите в училищната библиотека.	Създаване на траен интерес към художествената литература.	м. октомври	Учител II кл.
3.Кътове на книгата в училището	Насочване на вниманието и интереса на учениците към книгите	постоянен	Учител БЕЛ и възпитатели
4.Изработване на постер, табло, презентация за народните будители – просветни дейци.	Откриване на нужната информация по дадената тема и работа с различни източници на информация.	м. ноември	Учител БЕЛ и възпитател 5-7 клас
5. Илюстрации на любими литературни герои от детски книги.	Популяризиране на четенето	м. декември	Възпитатели в начален етап
6.Организирано посещение на децата от начален етап по класове в читалищната библиотека.	Запознаване с книжния фонд и организацията на работа.	м. януари – м. февруари	Класни ръководители начален етап и възпитатели
7.Проверка речево-комуникативните умения на учениците	Интерес към четенето и стремеж за изразително четене	м.февруари м.март.	учител по БЕЛ и начални учители
8.Верижно четене за първи клас “Четящо влакче” - <u>По случай седмицата на детската книга:</u>	Стремеж към гладко четене	м. април	Учител I кл.
9. Училищен конкурс за изразително четене на непознат текст - Чета и пиша като мама и тате	Интерес към четенето и стремеж за изразително четене	м. април	Ученици, родители класни ръководители и учител по БЕЛ
10.Диктовка за проверка на грамотността в начален етап	Формиране умения за писмено и устно изразяване и комуникация на правилен български език	м. април, май	Учители в начален етап

<p>11. Състезание на тема "Да си направим своя книжка".</p> <p>12. Училище за родители: „Подарете на детето си книжка“</p> <p>13. Състезание по правопис и краснопис по класове Отбелязване на 11 май - Деня на Св. св. Кирил и Методий</p> <p>15. Гържество за буквите</p> <p>16. Използване на различни интерактивни средства в часовете по ЗИП за повишаване на речево-комуникативната култура на учениците и засилване на интереса към БЕЛ.</p> <p>17. Кампания "Чети с мен"</p> <p>18. "Какво да четем през лятото?"</p>	<p>Интерес към писането и създаването на книги</p> <p>Подпомагане на родителите да насърчават децата към четене Стимулиране на желанието за повишаване на грамотността чрез четене</p> <p>Почит към книгата и създателите на азбуката Насърчаване на желанието за учене и ограмотвяване</p> <p>Създаване на условия за по-ефективна работа в мултикултурна среда</p> <p>Интерес към четенето</p> <p>Интерес към четенето</p>	<p>м. април, май</p> <p>Родителска среща м. май 11 май м. май</p> <p>постоянен</p> <p>постоянен</p> <p>м. май – м. юни</p>	<p>Учител по БЕЛ и възпитатели</p> <p>класни ръководители родители</p> <p>Учители в начален етап и учител по БЕЛ</p> <p>учител по БЕЛ</p> <p>Учител I клас</p> <p>учители класни ръководители</p> <p>класни ръководители родители</p> <p>класни ръководители, учител БЕЛ</p>
---	--	--	--

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ «СВЕТИ КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ»

гр. КРЪН, ул. «Осми март» №2

GSM: 0877179255; e-mail: oukran@abv.bg

Утвърждавам:

/Аксиния Гератлиева/

Директор на ОУ „Св. Климент Охридски”

Училищната стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността е приета на заседание на Педагогически съвет № 3 /20.10.2021 г. Приложение 1 – План за изпълнение на Стратегията за учебната 2022/ 2024 година

СТРАТЕГИЯ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И ПОВИШАВАНЕ ГРАМОТНОСТТА В ОУ”Св.Климент Охридски” гр. Крън за периода 2020/2024 г.

Настоящият механизъм е насочен към насърчаване и повишаване грамотността в ОУ ”Св. Климент Охридски” гр.Крън за осигуряване на добър старт в живота и подобряване нивото на владеене на книжовния български език. Тя е изготвена с активното участие на учителите от началния етап, учителите по български език и литература, възпитатели и училищното ръководство.

Базира се на основните принципи:

- Всеко дете има право на образование и равен достъп до образование;
- Всеко дете може да учи и да се възползва от предимствата, които образованието дава;
- Мнението и желанието на детето трябва да бъдат водещи при неговото участие в училище и то трябва да бъде подпомагано;
- Всички програми и методи на преподаване, както и формите на комуникация с ученика, следва да бъдат съобразени с неговите възможности и интереси, за повишаване грамотността му
- Различията между децата са източник на многообразие и богатство, а не на проблеми.

1. Необходимост от училищен механизъм

- Необходимост от въвеждане на система в дейностите по насърчаването и повишаването процеса на ограмотяване на учениците.
- Нецелирност и противодействие, срещу предоставките свързани с неграмотността на учениците (социални и икономически фактори, честата смяна на местоживеенето и др.)

2. Визия на училището по отношение на грамотността:

Училището е институция за изграждане на ученици, грамотни и можещи, с виждане за своето развитие и интелигентност.

3. Водещи принципи при изпълнението на механизма:

- Принципът на партньорството – най-широко участие на всички институции на общинско и регионално ниво, детската градина, библиотеката и училищното настоятелство, което ще допринесе за ефективното изпълнение на стратегията и предприетите мерки и дейности.
- Принципът на концентрация – съсредоточаване на усилията в конкретни области, свързани с насърчаване и повишаване на грамотността;
- Принципът на допълняемост – планираните в стратегията дейности ще има възможност да бъдат допълвани с инициативи извън плановете;
- Принципът на всеобхватност – създаване условия за реализиране на дейностите за насърчаване и развитие на грамотността, които да включват дома, детската градина, училището, библиотеката и др.

4. Стратегически и оперативни цели

4.1. **Стратегическа цел:** Постигане равнище на функционална грамотност на учениците в ОУ»Св.Климент Охридски» гр. Крън и осигуряване на личностното им и обществено развитие.

4.2. Оперативни цели:

- Създаване на благоприятна среда в училище за преодоляване на неграмотността;
- Повишаване интереса и мотивацията за насърчаване и повишаване на грамотността, които да обхвалят всички възрастови групи. В изпълнение на конкретната оперативна цел ще бъдат организирани и провеждани различни инициативи, за популяризиране на ползите от повишаването на грамотността.

В ОУ гр. Крън се предвиждат следните **мерки**:

Мярка 1. Привличане на общественото внимание към процеса на работа за повишаване и насърчаване на грамотността:

- провеждане на инициативи за подаряване и размяна на детски и юношески книги;
- организиране и провеждане на кампании за съвместно четене «Деца четат на деца»-изразително четене на приказки за и басни; Състезание за най-слакодумен разказвач на приказки; провеждане на състезание по правопис

Мярка 2. Подпомагане на родителите за усъвършенстване на техните умения да увличат и насърчават децата си към четене и към развитието на езиковите умения: - училищна инициатива в подкрепа на заниманията за четене с родителите - „Отворени враги“; - разработване на модели на добри практики за съвместна дейност с родители и местната общност в подкрепа на грамотността.

Мярка 3. Осигуряване на лесен достъп до книги и други четива: - обогатяване на стайте по интереси с детски книжки от училищната библиотека;

- провеждане на квалификационни дейности, насочени към съвременните методи на преподаване за повишаване на равнището на грамотността;
- провеждане на квалификация на педагогическите кадри в училище, насочена към усъвършенстване на уменията за сътрудничество с родителите и комуникативни умения за общуване с представители на висшестоящи институции.

4.3. Повишаване на равнището на грамотност:

- Конкретни мерки, свързани с повишаване на качеството на обучението и по-конкретно с учебното съдържание.
- Работа със семействата и индивидуална работа с децата и учениците от училището.
- Определяне на езиковото развитие на децата и ранна превенция на обучителни трудности или затруднения при четене.
- Оценка на ефективността от посещенията на предучилищната подготовка. Провеждане на тестове за установяване на равнището на грамотност.
- Изготвяне на портфолио на учениците от началните класове.

Мярка 1. Оценка на равнището на грамотност.

Мярка 2. Квалификация на учителите:

- Усъвършенстване компетентности на учителите за повишаване равнището на грамотността и диагностика на трудности при четенето.
- Включването в квалификационни курсове за началните учители, както и учители по всички учебни предмети от всички етапи на образованието.

4.4. Увеличаване на участието и приобщаването:

- преодоляване на социално-икономическата неравнопоставеност за повишаване на обхвата в училищно възпитание и подготовка;
- преодоляване на езиковите бариери чрез предоставяне на обучение по български език и усъвършенстване на уменията за четене и писане на учениците с различен майчин език

- Предлагане на мерки

Мярка 1. Преодоляване на социално-икономическата неравнопоставеност. **Мярка 2.** Преодоляване на неравнопоставеността при билингвите: - осигуряване на допълнителна подкрепа за деца, чийто майчин език е различен от българския;

- съвместна дейност с родители в подкрепа на усвояването на българския език

Мярка 3. Преодоляване на дигиталната пропаст

- Интегриране на ИКТ и включване на четене от електронни носители в образователния процес.

5. ПОЛИТИКИ ЗА НАСЪРЧАВАНЕ И РАЗВИТИЕ НА ГРАМОТНОСТТА

5.1. Политики при децата в началната училищна възраст:

- ранното установяване на езикови и обучителни затруднения за осигуряване на плавен преход между предучилищната възраст и началното училище.
- начално ограмотвяване в I клас, придобиването на начална грамотност и полагането на основите за придобиване на функционална грамотност;
- надграждане на начална грамотност във II и в III клас;
- в края на IV клас придобиване на ключови за целия образователен процес умения за четене, писане и разбиране на текст (изгражда се базовата грамотност, като необходима предпоставка за функционалната грамотност);
- индивидуализация и диференциация в обучението - характеристики на началното училище;
- конкретна педагогическа подкрепа относно правилната употреба на езика, осигуряваща резултатно участие в учебната дейност и в различни сфери на детския живот, необходима за децата, за които българският език не е майчин език.
- идентифициране на причините за съществуващите говорни проблеми при някои деца - необходимо условие за преодоляването на трудностите им при формиране на четивната техника;
- изграждане на позитивно отношение към книгата; - допълнителна работа, провеждана под формата на консултации по време на образователния процес и извън него;
- детето в центъра на образователния процес и педагогическо взаимодействие от езика, изучаван от ученика, към ученика, изучаващ езика;
- повишаване на квалификацията на началните учители за теоретичните основи на ограмотвяването и компетентности, свързани със съвременните аспекти на четенето, вкл. четенето от електронен носител;
- дейностите за създаване и поддържане на мотивацията за четене;
- съобразяване с читателските интереси и потребности на конкретната възрастова група;
- включване и насърчаване на четенето от електронен носител;
- интегриране на информационните технологии в образователния процес
- приемственост между детската градина и училището;

- благоприятстваща успешната адаптация на детето в I клас и по-лесното преодоляване на кризата на седмата година в психологическото му развитие; - взаимодействие между учителите от детската градина и от началното училище в организационен и в методически аспект; - обединяването на учителите от началния и от прогимназиалния етап около необходимия обем от знания и умения за някои ученици, които работят по индивидуални програми за развитие, не постигнали необходимата степен на грамотност в края на IV клас и които са необходими за по-нататъшно обучение;

- осигуряване на квалификация на всички учители в областта на съвременните методи на преподаване и на диагностика на четенето; - ролята на семейните навици в общуването с книгите;

- родителска подкрепа на детето в процеса на ограмотяване;

-приобщаване на семейството към задачите на училищното обучение и отваряне вратите на класната стая за общи дейности и съвместно търсене на пътищата за преодоляване на трудностите при четене.

5.2. Политики при учениците V – VII кл.:

- приобщаване на семейството към задачите на училищното обучение;

- превръщането на комуникативния подход в обучението във водещ по всички предмети;

- превръщането на текста в обект, „потопен“ в житейски контекст;

- мотивиране на учениците в учебния процес с близки до светоусещането им на съвременни печатни и електронни материали;

- приемственост между началния и прогимназиалния етап; - създаване на условия за успешна адаптация на юношите и по-лесното преодоляване на промените по отношение на учители, учебни предмети, изисквания, очаквания от тях;

- пренасочване вниманието на родителите - от това какво се учи как се учи към това как се постига;

- допълнителна работа в занималня и в часовете за консултации.

6. ПАРТНЬОРИ

6.1. Учителите като основни участници и изпълнители на стратегията:

6.1.1. Дейности, обвързани с изпълнителите на стратегията:

- Разнообразие от дейности, насочени към удовлетворяване на желанията и потребностите на учениците;

- Съчетаване на класноурочни, извънурочни и извънкласни форми на обучение и възпитание;

- Работа с деца в неравностойно социално положение;

- Работа с деца със специални образователни потребности;

- Работа с деца с различна етническа принадлежност;

6.2. Родителите:

- четат на децата всеки ден поне по 15 минути, подкрепят и поощряват самостоятелното четене, превръщат четенето в социална активност, като въвличат децата си в споделяне и дискусии и осигуряват среда за четене - книги, списания и т.н.

6.3. Училищното настоятелство - организира информационни кампании сред родителите за насърчаване на четенето у дома, развиват инициативи, насочени към грамотността;

6.4. Ресурсен учител – осъществява ранна намеса за диагностика на обучителни трудности и езикови затруднения и осъществяват мерки по интервенция и компенсация на трудности, свързани с четенето.

7. Училището ежегодно разработва и отчита изпълнението на училищния план за насърчаване и повишаване на грамотността, който е неразделна част от СТРАТЕГИЯТА на училището.